

Tại Hội nghị thế giới về biến đổi khí hậu Copenhagen, các nhà khoa học đã kêu gọi các quốc gia hành động để ngăn chặn biến đổi khí hậu. Và thế giới đã thất vọng. Trong khi các nhà lãnh đạo toàn cầu chưa đạt được bất kỳ tiến bộ đáng kể nào để giảm thiểu biến đổi khí hậu thì quá trình này sẽ không dừng lại để chờ hành động của con người. Vậy chúng ta có nên tiếp tục ngồi chờ đợi mặt trời biến đổi hay không? Đây là câu chuyện về bà Elinor Ostrom – chủ nhân giải Nobel kinh tế 2009 – về cách tiếp cận và lý do tại sao chúng ta không thể khoanh tay trông chờ các giải pháp từ các nhà lãnh đạo toàn cầu.

Hội nghị thế giới về biến đổi khí hậu Copenhagen hứa hẹn là một cột mốc quan trọng trong quy định toàn cầu về cách con người có thể sống và Trái đất. Vậy theo bà, người dân có sẵn sàng thay đổi lối sống vì mặt trời lại biến đổi hay không?

Theo tôi nghĩ, dĩ nhiên người dân sẵn lòng chấp nhận mọi yêu cầu hay chi phí nếu họ tin rằng tất cả mọi người đều làm như vậy. Con người đã thông minh để hiểu rằng việc làm lại lâu dài của chính họ sẽ bị hủy hoại nếu họ không thay đổi lối sống hiện nay. Họ hiểu rằng đây không phải là cuộc chiến của tôi để đấu với anh, mà là tất cả chúng ta chung lại chính mình nếu không hành động. Vì vậy niềm tin đóng vai trò vô cùng quan trọng.

Vậy làm thế nào chúng ta có thể tạo niềm tin để đồng lòng hành động, thưa bà?

Nếu chúng ta nhìn từ phía các nhà lãnh đạo thì không dễ. Nhưng mô hình cộng đồng thành công thế giới có một số nguyên tắc chung do người dân thiết lập, giám sát và phê chuẩn. Nhưng cộng đồng này luôn có các nhà khoa học quy tắc xung đột hợp lý và người dân có quyền hơn nữa để biến trong việc lập nên những quy định cho chính họ. Tất cả người dân có thể tin tưởng lẫn nhau và tin rằng nếu họ hành động vì lợi ích lâu dài cho cộng đồng thì người khác cũng sẵn sàng làm như vậy.

Tại sao việc ban hành các điều luật nghiêm ngặt từ phía chính quyền lại ít mang lại hiệu quả?

thưa bà?

Bà biết không đất nước chúng tôi “đang chờ” tất cả người dân. Nghiên cứu của tôi cho thấy rằng khu vực do người dân quản lý đất đai có hiệu quả cao hơn nhiều so với khu vực quản lý gia đình do chính quyền quản lý, nên người dân bắt đầu ra ngoài trong khi nhà chức trách có thể nhận thấy. Tuy nhiên, chúng ta sống trong cùng một ngôi làng có luật chung không cho phép vào rừng trong thời kỳ hạn hán để khu vực có thể tái tạo và hồi phục. Nếu tôi nhìn thấy bạn vào rừng trong ngày hôm nay, chắc chắn tôi sẽ la lên. Nhưng nếu khu vực là do chính quyền quản lý, hẳn tôi sẽ im lặng đi qua.

Nghiên cứu của bà chỉ tập trung ở cấp độ địa phương và khu vực. Vậy điều gì khiến bà cho rằng giải pháp của bà có thể áp dụng toàn cầu?

Thực tế, việc xây dựng những quy định như vậy giữa các cộng đồng khác nhau trên quy mô toàn cầu là một thách thức. Chúng ta cần sự trợ giúp từ các nhà lãnh đạo toàn cầu để tạo ra những quy định như vậy. Tôi hiểu rằng thông qua đó, các nhà lãnh đạo đã bàn thảo và tạo ra các tín hiệu như thể hiện bởi họ đàm phán trực tiếp. Tuy nhiên, sau đó họ lại vẽ nên, mà đó mới là thời điểm bắt đầu những hành động thực sự.

Lưu có thể dùng tài chính để tạo lòng tin giữa các nước phát triển và các nước đang phát triển?

Có thể, vì khó lòng đất nước thanh toán và khí hậu nếu thiếu nguồn lực tài chính. Tuy nhiên, tôi cũng rất lo ngại nếu tham nhũng. Nếu chúng ta rót tiền vào khu vực gia đình có thể tham nhũng cao, chắc hẳn một phần sẽ rơi vào túi riêng một số người. Thoạt tiên để cộng đồng vẽ ra trên bàn thảo luận có thể rất hoàn hảo, nhưng sau đó 4-6 năm, có thể bạn sẽ thấy xuất hiện rất nhiều tài khoản của các nhà chức trách này tại ngân hàng Thụy Sĩ. Do đó, cái chúng ta cần là các điều luật chặt chẽ và khả năng kiểm soát tốt để bắt đầu những hành động thực sự.

Nói cách khác, những điều kiện như tham nhũng như mô hình ở Indonesia có thể cũng sẽ là cản trở đối với môi trường nếu không?

Chính xác! Nếu bạn quan sát cách mà các quan chức tham nhũng lách luật, vi phạm luật bộ và rùng rợn giao nhúng cánh rùng rợn vào tay các tập đoàn kinh tế, bạn sẽ hiểu rõ hơn tham nhũng chính là nguyên nhân chính dẫn đến môi trường bị hủy hoại.

Lưu ý có khả năng bị o v khí hậu chỉ với một nghìn đô?

Câu trả lời là một nghìn đô không thể giải quyết vấn đề. Đó là lý do tại sao tôi đề xuất cái gọi là phòng ngừa thực tế của các tiêu chí trong cuộc chiến chống biến đổi khí hậu. Chúng ta cần sự góp sức của tất cả các tổ chức xã hội của loài người để đạt được hiệu quả lâu dài. Tất cả các thành phố, làng mạc, cộng đồng và các mạng lưới đều phải tham gia!

Cách tiếp cận riêng lẻ này xem chúng dẫn ra kết quả trong khi chúng ta cần những hành động khẩn cấp nếu muốn hạn chế mức nhiệt tăng toàn cầu xuống dưới 2 độ C.

Nếu chúng ta chấp nhận và chấp thuận quy tắc từ phía các vị lãnh đạo thì sẽ rất chậm trễ. Tôi không cho rằng chúng ta có thể giải quyết vấn đề biến đổi khí hậu, nhưng chúng ta có thể đạt được những thành công nhất định. Giờ đây, mọi người đều có thể liên hệ với các nhà chính trị thiêu sáng suốt và phẫn nộ để hành động chống biến đổi khí hậu của họ.

Theo bà, tại sao Mỹ lại chỉ nằm trong cuộc chiến chống biến đổi khí hậu?

Cuộc khủng hoảng kinh tế khiến một số người cho rằng Mỹ không thể khả năng chi trả cho các chiến dịch môi trường. Nhưng nếu chúng ta không hành động ngay, chúng ta thậm chí sẽ rơi vào cuộc khủng hoảng nghiêm trọng hơn trong tương lai. Tất nhiên, không thể không nói đến những “di chứng” của thời kỳ George W. Bush. Trong 8 năm, Nhà trắng đã không hề coi trọng vấn đề môi trường. Chúng ta không có những nhà lãnh đạo Mỹ hiểu rằng đó là nền tảng khoa học. Điều này cũng khiến mọi ý tưởng của Obama, người được cho là có hiểu biết sâu sắc hơn về khoa học.

Ngày nay người dân đã nhìn thấy những rủi ro khí hậu quy mô trái đất là tài sản chung của nhân loại. Vậy thách thức tiếp theo của chúng ta là gì thưa bà?

Đổi đời. Các đổi đời đang bắt đầu diễn ra nghiêm trọng cho cả thế giới - đó là thảm họa khôn lường. Các nguồn tài nguyên biển bị tàn phá và còn nguy hiểm hơn các loại rác thải, bao gồm cả khí CO₂ xuyên lòng đất đổi đời với khí iốt. Các quy định pháp luật về biển không hề phát huy tác dụng nên nhiều tàu đánh bắt cá hoạt động như những tên cướp biển. Do đó, quần lý đổi đời thế giới cũng là một trong những ưu tiên hàng đầu để bắt đầu và tiếp tục lại./.

Xin chào mẹ n bà!

Theo Spiegel Online